

Το αθλητικό παιχνίδι ως χαρά

Πολιτισμός / Αθλητισμός

Νικόλαος Α. Νησιώτης, Θεολόγος, Φιλόσοφος, Καθηγητής Πανεπιστημίου (+1986)

Χωρίς χαρά δεν υπάρχει παιχνίδι και δεν υπάρχει πραγματική χαρά χωρίς παιχνίδι. Και αυτή η χαρά δεν είναι επιφανειακή αλλά βαθιά και ειλικρινής. Προκαλείται από τα βαθύτερα αισθήματα της αισθητικής ικανοποίησης, διότι ο άνθρωπος αναγνωρίζει τον πραγματικό εαυτό του, ένα ψυχοσωματικό οργανισμό που παίζει και παίζοντας δίνει τον εαυτό του στους άλλους και τους δέχεται σαν ένα μέρος του εαυτού του. Δεν είναι μία χαρά απλώς συστηματικής τάξεως άλλα είναι μία χαρά που κερδήθηκε με τη δέσμευση προς τους άλλους και με μία σκληρή προσπάθεια να υπερνικήσει τον εαυτό του. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη χαρά από εκείνη των ειλικρινών ανταγωνιστών στο σπορ, των συναδέλφων στο παιχνίδι, των σκληρών ανταγωνιστών, αλλά που αλληλοβοηθούνται από την αντίθεσή τους στο παιχνίδι για να δημιουργήσουν μία νέα πραγματικότητα σχέσεων σε μία ανώτερη τάξη υπάρξεως.

Εδώ το παιχνίδι αντιμετωπίζει το πιο δύσκολο πρόβλημα των ημερών μας, δηλαδή εκείνο που αφορά την ψυχαγωγία και συμμετοχή του σύγχρονου ανθρώπου στη χαρά. Κάτω από τη σύγχρονη τάση να κατέχει και να εξασφαλίζει τα πράγματα, να τα οργανώνει με τον ανταγωνισμό, το «πάρε δώσε» της ρουτίνας της παραγωγής και καταναλώσεως σε μία τεχνοκρατική κοινωνία, που κάνει το άτομο ένα όργανο ή καλύτερα ένα εξάρτημα μιας τεράστιας μηχανής, η χαρά έγινε προβληματική. Είναι προκατασκευασμένη ή καταναλώνεται σε κονσέρβες. Είναι εκρηκτική, επιπόλαια, εκστατική. Είναι το άλλοθι της θλίψης και της απελπισίας, είναι προορισμένη να λάβει χώρα υπό ειδικές συνθήκες, σε ειδικές στιγμές και θα διαρκέσει μία προσδιορισμένη χρονική περίοδο. Είναι επαναληπτική και μηχανιστική όπως η φρασεολογία των τραγουδιών της μουσικής ποπ. Θυμίζει το καρναβάλι και τη μάσκα της χαράς.

Η χαρά του παιχνιδιού είναι διαφορετικού χαρακτήρα ώστε να παρέχει μόνιμη ικανοποίηση, η οποία, καμιά φορά, δεν εκφράζεται ούτε και σαν χαρά. Στα σπορ, αυτή η χαρά είναι η αρχική αιτία γιατί ο άνθρωπος ασκεί το σπορ και είναι ταυτόχρονα το ανέκφραστο αποτέλεσμα των του σπορ. Ένας αθλητικός άνθρωπος θα έπρεπε να είναι πάντοτε εύθυμος και χαρούμενος. Αυτή είναι η δεύτερή του φύση. Είναι η χαρά της δημιουργικότητας και της συναδέλφωσης με τον ανταγωνισμό. Μετέτρεψε τον μεγαλύτερο αντίπαλο στον καλύτερο συνεργάτη,

δημιουργώντας μία νέα ζωή. Το σπορ είναι ο τόπος όπου τα άτομα καθίστανται κοινότητες και μεμονωμένα άτομα, συνεργάτες μιας πραγματικής αυθεντικής και σοβαρής ευτυχίας.

Η βαθιά αυτή η σημασία του σπορ παιχνιδιού μπορεί να γίνει μία μεγάλη βοήθεια για την αντιμετώπιση των απειλών κατά του Ολυμπιακού πνεύματος σήμερα, τόσο σκληρών όσο και η εξουθενωτική προπόνηση καθώς επίσης και η χρησιμοποίηση αθέμιτων μέσων για την επίτευξη μιας ολυμπιακής διακρίσεως. Όλα αυτά μπορούν να υπερνικηθούν με την ιδέα του παιχνιδιού στο σπορ. Διότι αυτή η ιδέα θυμίζει στους αθλητές υψηλού ανταγωνισμού ότι η αρχή και ο κύριος σκοπός της απασχολήσεως τους με όλα τα είδη του σπορ, που συνεπάγεται μία σκληρή και μηχανιστική προπόνηση, πρέπει να βρίσκεται στην ανάγκη να απολαμβάνουν τη ζωή στην πληρότητα και στη δημιουργικότητα της, απελευθερώνοντας τους εαυτούς των από κάθε είδους ψυχολογικές και κοινωνικές καταπιέσεις.

Το σπορ σαν παιχνίδι νικάει την ανία και την κόπωση κατά την προπόνηση καθώς επίσης και το επαγγελματικό πνεύμα υψηλού ανταγωνισμού. Προπαντός πιθανόν να εμποδίσει την επιθυμία, ή καλύτερα το πάθος του «να υπερτερήσεις» των άλλων με όλα τα διαθέσιμα μέσα και μόνο για να τους εξουσιάζεις σαν αντιπάλους και σαν εχθρούς. Το παιχνίδι κάνει τους εχθρούς συνεταίρους και συνεργάτες. μετατρέπει τον ανταγωνισμό σε άμιλλα και ειρηνικό συναγωνισμό. Αυτή είναι ακριβώς η ουσία του Ολυμπιακού πνεύματος και της νίκης: Να γίνεις πρώτος μεταξύ ίσων, να διακριθείς μεταξύ των διακριθέντων, να ενσαρκώσεις τη χαρά της νίκης αντανakλώντας τη χαρά του σπορ σαν παιχνίδι και όχι σαν επάγγελμα ειδικών που αποβλέπουν στην κυριαρχία και κάνουν οτιδήποτε χάρη υλικών κερδών.

<https://bit.ly/3Fw8qIH>